Dosarul:nr.2ac-561/24 Judecător: Georgeta Grozav
2-24010574-02-2ac-08082024

D E CI Z I E

21 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru și Dorin Dulghieru

examinând în procedură scrisă apelul declarat de S.R.L „Doorify Tech”, reprezentată de avocatul Andrei Baș, în procedura cererilor cu valoare redusă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Doorify Tech” către S.R.L „Fly One” privind încasarea compensaţiei, a prejudiciului moral, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 20 iunie 2024, prin care acțiunea a fost respinsă.

c o n s t a t ă:

La 18 ianuarie 2024, S.R.L „Doorify Tech” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.R.L „Fly One” privind încasarea compensaţiei, a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 22 iunie 2023 ora 12:00 a fost stabilită curs aeriană Chişinău (KIV) - Larnaca (LCA) cu nr. zborului 5F 765, ce urma a fi deservită de către CA „Fly One”. La caz, Dani Inesa a achiziţionat biletul de zbor cu voucher nr. 2967036 pentru cursa 5F 765 Chişinău (KIV) - Larnaca (LCA).

Astfel, dînd o definiţie a termenului „rezervare”, prin prisma hotărîrii cu nr. 836 din 08 noiembrie 2012, se poate deduce că este acea circumstanţă cînd pasagerul posedă un bilet sau un alt document doveditor, care indică faptul că rezervarea a fost acceptată şi înregistrată de operatorul aerian sau de turoperator sau de o agenţie de tursim. S.R.L „Doorify Tech” a menţionat că în ziua zborului, pasagera Dani Inesa s-a prezentat la aeroport cu 2 ore înainte de înregistrare, la care, reprezentantul companiei aeriene i-a comunicat că zborul respectiv se reţine.

Conform informaţiei plasate pe site-ul www.flightradar24.com se atestă faptul că aeronava 5F 756 care urma să opereze zborul respectiv a rămas la sol pe Aeroportul de la Chişinău din 22 iunie 2023. Astfel, se confirmă faptul că Compania aeriană FLY One nu a operat zborul Chişinău (KIV) - Larnaca (LCA) cu nr. 5F 765 din 22 iunie 2023, avînd statut de „a decolat la ora 17:53”.

Reclamantul a indicat că ulterior prin contractul de cesiune de creanţă, pasagera Dani Inesa şi-a cedat dreptul de creanţă Companiei „Doorify Tech” S.R.L, privind compensarea bănească în urma întîrzierii zborului.

La 28 septembrie 2023 S.R.L „Fly One” a recepţionat cu aviz recomandat cererea prealabilă, depusă de către avocatul Andrei Baş, prin care s-a oferit un termen de 7 zile pentru a stinge obligaţiile pecuniare. Epuizînd toate căile de soluţionare pe cale amiabilă cu compania „Fly One”, consideră oportun înaintarea prezentei acţiuni.

S.R.L „Doorify Tech” a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată și încasarea de la S.R.L „Fly One” suma de 250 euro cu titlu de compensaţii aeriene, conform cursului BNM la ziua executării hotărîrii şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 ianuarie 2024 s-a acceptat spre examinare ca cerere cu valoare redusă, în procedura scrisă acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Doorify Tech”, s-a fixat şedinţa de judecată, fără citarea părţilor (f.d. 25).

La 26 ianuarie 2024, pîrîtului S.R.L „Fly One” i-a fost expediată cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.27), iar pîrîtul nu a prezentat instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată, conform art. 2763 alin. (3) Cod de procedură civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 20 iunie 2024, acțiunea a fost respinsă.

La data de 26 iunie 2024, S.R.L „Doorify Tech”, reprezentată de avocatul Andrei Baș a declarat apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de apel a reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată și a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră neîntemeiată, pasibilă casării.

Astfel, menționează apelantul că instanţa a constatat greşit că nu există relaţii contractuale între DANI Inesa şi FLY ONE S.R.L. De altfel, voucherul emis de turoperatorul JOIN UP şi probele prezente la dosar confirmă faptul că zborul Chişinău (KIV) - Larnaca (LCA) urma să fie efectuat de FLY ONE S.R.L, iar aceasta avea obligaţia să asigure transportul pasagerei în condiţiile stabilite.

În ziua zborului, pasagera DANI Inesa, s-a prezentat la aeroport cu 2 ore înainte de întregistrare, la care reprezentantul companiei i-a comunicat că zborul respectiv se reţine.

Conform informaţiei din extras (fila 12) se atestă faptul că aeronava care urma să efectueze zborul 5F 765, la ora şi data programată, a rămas la sol pe Aeroportul de la Chişinău. Astfel, se confirmă faptul că, „FLY ONE S.R.L” nu a operat zborul Chişinău(KIV) - Larnaca (LCA), cu nr. 5F 765, din 22 iunie 2023, ora 12:00, având statut de „a decolat la ora 17:53”-

La fel, susține că instanţa a constatat din materialele dosarului (fila 15) faptul că, zborul Chişinău (KIV) - Larnaca (LCA) a fost efectuat de către o altă companie aeriană, Jordan Aviation, la ora 17:53. Mai mult, instanţa a concluzionat că „între DANI Inesa şi S.R.L „FLY ONE” nu au existat careva relaţii contractuale şi că S.R.L „FLY ONE”, nu se face vinovat de calitatea serviciilor de transport necorespunzătoare şi ca urmare nu i se impută achitarea compensaţiei aeriene pentru întârzierea zborului”.

Respectiv ținând cont de prevederile pct. 16 lit. (a) în coroborare cu pct. 17 din Hotărârea Guvernului nr.836 din 2012, în cazul în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a zborului, peste ora de plecare, timp de două ore în cazul zborurilor de 1500 km sau mai puţin, pasagerul are dreptul la compensaţie de întârziere. Luând în

considerare că, zborul a fost efectuat cu o întârziere mai mult de două ore, iar distanţa acestuia pe cursa Chişinău(KIV) - Larnaca (LCA) este de 1394.98 km, compania aeriana „FLY ONE S.R.L” urmează să achite pasagerei o compensaţie în mărime de 250 euro.

Menţionăm că, prin contractul de cesiune de creanţă din 30 iunie 2023, pasagera DANI Inesa şi-a cedat dreptul de creanţă „DOORIFY TECH” S.R.L, privind compensarea bănească în urma întârzierii zborului.

Consideră că eronnată concluzia primei instanței depsre faptul că pasagera nu a prezentat biletul avia, nu a prezentat dovada înregistrării la ghişeul Aeroportului şi nu a prezentat dovada adresării către Autoritatea Aeronautică Civilă prin care să ateste faptul că la data de 22 iunie 2023 cursa aeriană Chişinău(KIV) - Larnaca (LCA), cu nr. zborului 5F 765 ce urma a fi deservită de „FLY ONE S.R.L” a decolat cu întârziere”.

Or, pasagerii nu au obligaţia de a păstra cartea de îmbarcare şi de a se adresa la Autoritatea Aeronautică Civilă pentru confirmări, deoarece toate informaţiile despre programul operării zborurilor este vizibil pe extrasul prezent la dosar (fila 12). Aşadar, pe înscrisul menţionat, se observă clar că, la data de 22 iunie 2023 cursa Chişinău(KIV) - Larnaca (LCA), cu nr. zborului 5F 765, a fost preconizată la ora 12:00, însă a decolat cu întârziere la 17:53, ceea ce atestă o întârziere de aproximativ 5 ore şi 22 minute.

Solicită apelantul casarea hotărârii din 20 iunie 2024, cu trimiterea la rejudecare în aceeaşi instanţă pentru a se asigura examinarea completă şi corectă a tuturor circumstanţelor relevante ale cauzei.

Studiind materialele pricinii, Colegiul Civil consideră necesar de a respinge apelul şi a menține hotărârea instanţei de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art.276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform prevederilor art.276^3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă şi condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art.276^4 CPC, instanța soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătoreşti şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanții la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieşind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În acest context, Colegiul reţine că în temeiul art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiţiei de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acţiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competenţa lor de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ținând cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credinţă pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obţine un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credinţă.

În contextul pretenţiilor deduse judecării instanţa de apel reţine că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin:

a) recunoaşterea dreptului;

b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic;

d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică;

e) **impunerea la executarea obligaţiei în natură;**

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalităţii;

i) rezoluţiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că obiectul prezentului litigiu reiese din circumstanțe ce au avut loc până la data de 01 martie 2019, astfel încât aplicabile speței sunt dispozițiile legislației în vigoare la data desfășurării raportului juridic litigios - Codul civil în redacția de până la data de 01 martie 2019.

În temeiul art. 774 alin. (1)-(3) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi.

Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

În conformitate cu art. 775 alin. (1) şi (2) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin. (1).

Potrivit dispoziţiilor art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În corespundere cu art. 858 alin. (1) şi (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Din materialele cauzei Colegiul constată că, la 22 iunie 2023 ora 12:00 a fost stabilită cursa aeriană Chişinău (KIV) – Larnaca (LCA) cu nr. zborului 5F 765, ce urma a fi deservită de către CA „Fly One”. Iar, Dani Inesa a achiziţionat biletul de zbor cu voucher nr. 2967036 pentru cursa 5F 765 Chişinău (KIV) – Larnaca (LCA). (f.d. 13).

Ulterior, la data de 30 iunie 2023 pasagera Dani Inesa şi-a cedat dreptul de creanţă Companiei „Doorify Tech” S.R.L, privind compensarea băneasc în urma întîrzierii zborului (f.d. 12-13).

Reclamantul „DOORIFY TECH" S.R.L, a înaintat o acţiunea în instanţa de judecată împotriva „FLY ONE" S.R.L, privind încasarea compensaţiei pentru întârzierea zborului în cuantum de 250 EURO

În susţinerea poziţiei sale, reclamantul face trimitere la faptul că creanţa în sumă de 250

EURO, pe care o pretinde de la compania aeriană „FLY ONE” S.R.L, a apărut în temeiul contractului de cesiune de creanţă încheiat între Inesa DANI şi „DOORIFY TECH" S.R.L.

Astfel, invocă reclamantul că izvorul apariţiei dreptului de creanţă este contractul de cesiune de creanţă anexat la materialele cauzei.

Prima instanță fiind investită cu examinarea preentei cauzei civile a dispus respingerea acesteia.

Pentru a decide astfel instanța de fond a concluzionat că între Dani Inesa şi S.R.L „Fly One” nu au existat careva relaţii contractuale şi că pîrîtul s-a obligat să execute aceste obligaţii.

Lipsa faptei prejudiciabile, ca element esențial al delictului civil, exclude obligația CA „Fly One” de repararea prejudiciului material și moral.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este corectă.

În contextul pretnților deduse judecții Colegiul reiterează prevederile art. 1411 alin. (1) Codul civil prevede că prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Potrivit art. 1417 alin. (1) Cod Civil (1) contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Conform art. 1419 Codul civil, transportul de persoane include operaţiunile de îmbarcare, transbordare, transport şi debarcare. Transportatorul este ţinut să transporte pasagerul la destinaţie în siguranţă.

La caz Colegiul constată că Dani Inesa nu a prezentat biletul avia, nu a prezentat, dovada înregistrării la ghişeul Aeroportului sau chekin-ul efectuat de pasageră şi nu a prezentat dovada adresării către Autoritatea Aeronautică Civilă prin care să ateste faptul că la data de 22 iunie 2023 cursa aeriană Chişinău (KIV) – Larnaca (LCA) cu nr. zborului 5F 765, ce urma a fi deservită de către CA „Fly One”, a decolat cu întîrziere.

Art. 8 Cod Civil stipulează că dacă prin tratatul internaţional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte dispoziţii decît cele prevăzute de legislaţia civilă, se vor aplica dispoziţiile tratatului internaţional.

Potrivit art. 1 din Convenţia pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian international, ratificată în Republica Moldova prin Legea nr. 254 din 05 decembrie 2008, prezenta Convenţie se aplica transporturilor internaţionale de persoane, bagaje sau mărfuri, efectuate cu o aeronavă, contra plată. Aceasta se aplică, în mod egal, transporturilor gratuite efectuate cu aeronave de către o întreprindere de transport aerian.

Art. 3 alin. (1) din Convenţia, stipulează că ***pentru transportul de pasageri se eliberează un document de transport individual*** *sau colectiv, care va conţine:* ***a) indicarea punctelor de plecare şi de destinaţie; b) dacă punctele de plecare şi de destinaţie sunt situate pe teritoriul unui singur stat parte şi dacă unul sau mai multe puncte de escală sunt situate pe teritoriul unui alt stat, indicarea a cel puţin unuia dintre aceste puncte de escală.***

În conformitate cu art. 8 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor

în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întîrzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, în sensul prezentului Regulament, noţiunile utilizate au următoarele semnificaţii:

- ***operator aerian*** – persoană fizică sau juridică angajată sau care propune servicii în exploatarea aeronavelor;

- ***operator aerian efectiv*** – operator aerian care execută sau intenţionează să execute un zbor în temeiul unui contract cu un pasager sau în numele unei alte persoane, juridice sau fizice, care a încheiat un contract cu pasagerul respectiv;

- ***turoperator –*** agent economic, cu excepţia operatorilor aerieni, titular de licenţă pentru activitate turistică, specializat în formarea de pachete turistice şi în comercializarea acestora prin intermediul agenţiilor de turism sau direct consumatorilor;

- ***pachet turistic (pachet de vacanţă, pachet de călătorie) –*** combinaţie prestabilită a cel puţin două servicii turistice, vîndute sau oferite spre vînzare ca un singur produs, la un preţ în care costul fiecărui component nu este identificat separat, aceste prestaţii depăşind 24 de ore;

- bilet – document valabil care dă dreptul la transport, sau echivalentul acestuia sub o altă formă, inclusiv sub formă electronică, emis sau autorizat de către operatorul aerian sau de agentul autorizat al acestuia;

- rezervare – pasagerul posedă un bilet sau un alt document doveditor, care indică faptul că rezervarea a fost acceptată şi înregistrată de operatorul aerian sau de turoperator sau de o agenţie de turism;

- ***destinaţie finală*** – destinaţia de pe biletul prezentat la ghişeul de înregistrare a pasagerilor sau, în cazul zborurilor cu legătură directă, destinaţia ultimului zbor; nu se iau în considerare zborurile de legătură alternative disponibile, în cazul în care se respectă ora de sosire prevăzută iniţial.

În conformitate cu pct. 3 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborului (în cele ce urmează „HG 836”), Prevederile punctului 2 al prezentului Regulament se aplică sub rezerva ca pasagerii: să aibă o rezervare confirmată pentru zborul respectiv şi, cu excepţia cazului de anulare menţionat în capitolul III al prezentului Regulament, să se prezinte personal pentru înregistrare în condiţiile stipulate şi la ora indicată în prealabil şi în scris (inclusiv prin mijloace electronice) de către operatorul aerian, turoperator sau o agenţie de turism sau, în cazul în care ora nu este indicată, nu mai târziu de 45 de minute înaintea orei de plecare publicate.

La caz o dovadă că pasagerul Inesa DANI a respectat aceste cerinţe nu există, reclamanta nu a anexat la materialele cauzei tichetul de îmbarcare care ar atesta prezenta la înregistrare la bordul navei, or careva informații despre întîrzierea zborului planificat pentru data de 22 iunie 2023 nu a primit, prin urmare este neîntemeiată solicitarea privind compensația avia pentru cursa Chișinău (KIV) – Larnaca (LCA).

Conform art.16 lit.g) din Codul civil, (1) Apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial

Potrivit art.19 alin.(1)-(3) Cod civil, 1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului

patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

Astfel, avînd în vedere că pasagerul Inesa Dani a respectat aceste cerinţe nu există, reclamanta nu a anexat la materialele cauzei tichetul de îmbarcare care ar atesta prezenta la înregistrare Ia bordul navei, deci nici dreptul la compensaţie nu poate fi satisfăcut.

Mai mult, art. 20 alin. (1) din Codul Civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei.

Conform art.2036 Cod civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Conform art.1998 Cod civil, 1) -(3) Cod civil,) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Astfel, legiuitorul statuează că, răspunderea delictuală civilă survine în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general, care revine tuturor de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

Răspunderea delictuală se naşte prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate.

De aceea răspunderea pentru dauna cauzată persoanei umane poate avea numai caracter delictual, independent de faptul se afla sau nu persoana vătămată în raporturi contractuale cu delincventul. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale.

Pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic.

Astfel, pentru răspunderea delictuală este obligatorie existenţa unui delict, care include în sine elementele obligatorii şi anume:

- prejudiciul;
- fapta ilicită:
- raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu;
- şi vinovăţia.

Articolul 992 alin.(1) al Codului civil prevede că, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, argumentele expuse de instanţa de judecată în hotărârea contestată în partea ce ţine de respingerea acţiunii sunt justificatedat fiind că reclamantul nu a prezentat probe care ar atesta faptul că pasagera Inesa DANI s-a prezentat personal la bord şi are dreptul la o compensaţie pentru întârzierea zborului.

Mai mult, prin tichetul de îmbarcare se constată operatorul aerian care a efectuat cursa, la caz, precizăm că „FLY ONE” S.R.L, nu a avut un contract cu pasagerul Inesa DANI.

Prin urmare este neîntemeiată acţiunea înaintată.

Cu referire la contractul de cesiune de reanță încheiat între Inesa dani și S.R.L „Doorify Tech”, instanța de apel reține următoarele.

Conform capitolului II din Contractul de cesiune, „obiectul contractului îl constituie cedarea de către cedent a dreptului de creanţă în valoare nominală de două sute cincizeci pe pasager asupra debitorului cedat „FLY ONE" S.R.L, str. Grenoble 259/2, Chişinău, Republica Moldova, 1015600032640, CUI 0308195, în continuare „FLY ONE, împreună cu drepturile accesorii derivate, către cesionar”

Aşadar, reieşind din obiectul contractului, observăm că părţile cedează dreptul de creanţă apărut în contextul întârzierii/anulării zborului, drept stabilit de Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborului (în cele ce urmează „HG 836”).

Conform art. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 836, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensaţie în valoare de: [...].

Din cele evidenţiate este cert că acest drept aparţine doar pasagerului şi este destinat pentru a atenua acele incomodităţi de ordin psihologic (moral), în contextul anulării, întârzierii sau refuzului la îmbarcare.

Or, doar pasagerul este cel care se află nemijlocit în aeroport când zborul este întârziat, pasagerul este cel căruia i se creează incomodităţi în contextul anulării zborului şi sau i se refuză nemotivat la îmbarcare.

Deci dreptul de a pretinde compensaţia este unul nepatrimonial şi este legat strict de

persoană, care se achită în contextul creării unor incomodităţi legate de neexecutarea corespunzătoare a obligaţiilor de către operatorul aerian.

Conform art. 823 alin. (4) din Codul Civil, sânt incesibile, sub sancţiunea nulităţii absolute, creanţele privitoare la încasarea pensiei alimentare şi la repararea prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanei, precum şi la alte drepturi legate de persoana creditorului.

În speţă dreptul la compensaţie este un drept legat de persoana (pasager), or, această compensaţie se achită pentru a fi atenuate incomoditeăţile legate de anularea/întârzierea zborului, deci este o creanţă incesionabilă.

Conform art. 328 alin. (1) din Codul Civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

Mai mult, semnătura indicată în contractul de cesiune în rând cu numele Inesa DANI nu corespunde cu cea indicată în paşaport. Respectiv, ultima nu si-a exprimat consimţământul la cesiune, având în vedere lipsa semnăturii acestuia conform celei din paşaport,

Astfel, ţinând cont de cele evidenţiate să constată nulitatea absolută a contractului de cesiune încheiat între reclamant și pasagerși respectiv nu poate fi pus la baz e apariției dreptului de reanță în sumă de 250 euro, pe care o pretinde de la compania CA „Fly One” S.R.L reclamanta S.R.L „Doorify Tech”.

În contextul dat sunt neîntemeiate alegațiile apelantei precum că instanța de fond neîntemeiat a respins acțiunea reclamantului S.R.L „Doorify Tech” către S.R.L „Fly One” privind încasarea compensaţiei, a prejudiciului moral, or S.R.L „Doorify Tech” incorect și-a îndreptat acțiunea față de CA „Fly One” S.R.L, care, prin efectul legii, nu poate fi subiect desinestătător în raportul obligațional de răspundere civilă.

În consecință, Colegiul civil constată legalitatea hotărârii instanței de fond şi, concomitent, netemeinicia argumentelor invocate în apel, acestea nedeterminând casarea hotărârii contestate.

În acest sens, instanța reține că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24).

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 din Codul de procedură civilă.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi.

Urmare a celor expuse supra, Colegiul civil notează că instanța de fond, a dat o apreciere completă, obiectivă, justă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi

întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces, motiv pentru care ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de S.R.L „Doorify Tech”, reprezentată de avocatul Andrei Baș.

Se menține hotărârea Judecătoriei Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 20 iunie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Doorify Tech” către S.R.L „Fly One” privind încasarea compensaţiei, a prejudiciului moral.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Dorin Dulghieru